

LA CAMPANA DE GRACIA

32

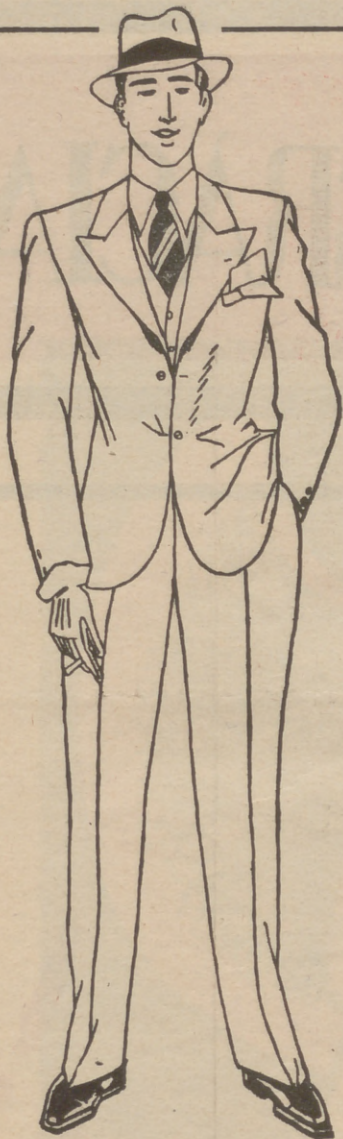
SANJURJO

GODEA

¡Traición!

La casa **BASTIDA** s'ha engrandit

Passeig de Gràcia, 18 :: Telèfon 15.247 :: BARCELONA

GRAN BASAR DE SASTRERIA Sistema Nordamericà

El secret del nostre èxit és degut a tres raons: 1. La fórmula d'un nou estil aplicat a l'art del vestit. - 2. Tenir sempre disponible el vostre vestit, tant gran com petit, amb gustos seriosos i en gran fantasia. - 3. L'organització de la fabricació i venda directa al comprador i escrupolosament amb un petit benefici.

Som els que va implantar i facilitar el vestit amb la major elegància i la més incompetent baratura, evitant acudir als sastres de mida que, amb els seus preus elevats, era impossible seguir els corrents de la moda. Oferim en la nostra SECCIO DE SASTRERIA la següent norma de preus:

Vestits confeccionats, tipus reclam.	des de 10 pessetes fins a 30 pessetes
Vestits confeccionats, qualitat superior	des de 40 pessetes fins a 75 pessetes
Vestits a mida, en qualitats econòmiques	des de 30 pessetes fins a 60 pessetes
Vestits a mida, gèneres de gran fantasia	des de 50 pessetes fins a 100 pessetes
Pantalons econòmics	des de 5 pessetes
Pantalons fantasia	des de 8 pessetes

Els nostres avantatges amb preu de liquidació els veureu demostrats amb els nombrosos maniquís que als nostres aparadors exhibim, amb models d'estil i gust modern. Això fa que ens engrandim i que la nostra venda vagi sempre en augment.

L'amplitud de les nostres existències arriba fins a les qualitats més selectes i luxoses, sempre en b una gran dif rència de preus més barats.

En casos de necessitat, tenim muntada una SECCIO DE CONFECIO A MIDA, que ens permet lliurar els encàrrecs a les quatre hores.

SECCIO DE CAMISERIA

Camises blanques	des de 3,95 pessetes	Camises popelin.	des de 6,95 pessetes
Camises percala.	des de 4,95 Pessetes	Calçotets	des de 1,95 pessetes

Preus que regeixen a altres Seccions de la Casa

Impermeables	des de 20 pessetes.	Cinturons	des de 0,95 pessetes
Pantaló blanc	des de 7,75 pessetes.	Lligacames.	des de 0,50 pessetes
Pluma	des de 15 pessetes.	Mocadors butxaca.	des de 0,50 pessetes
Americanes esport	des de 15 pessetes.	Mitjons fantasia.	des de 0,50 pessetes
Guardapols	des de 5,95 pessetes.	Tirants	des de 0,95 pessetes
Gorres	des de 0,50 pessetes.	Païames	des de 3 pessetes

Obsequiem els nostres clients amb segells d'Estalvi Popular, de la Caixa de Pensions per a la Vellesa Estalvi, i altres diversos presents, segons l'import de les compres.

NOTA.—Els que de fora Barcelona vulguin se rvir-se de la nostra casa, poden escriure, i adjuntant 0,25 pessetes, en segells, rebran mostres, figurins i un sistema especial per a prendre's les mides, amb les instruccions necessàries, per tal de rebre l'encàrrec abans dels sis dies.

PERE BADOSA

ORTOPÈDIC

CONSULTA: D'11 a 1 i de 6 a 8
(excepte dies festius)

Carrer de Santa Anna, núm. 23, pral. - Telèfon núm. 14581 - BARCELONA

PARC DE MONTJUIC

Tots els diumenges,
a la tarda,

Sardanes

LA CAMPANA DE GRACIA

PERIÒDIC NACIONALISTA D'ESQUERRA

«LA CAMPANA DE GRACIA» ratifica una vegada més la seva adhesió lleialíssima a Catalunya i la República. Tot el nostre poble s'alçarà com un sol home si algun nou militar de fortuna s'atreveix a posar les mans damunt la llibertat adquirida després de set anys d'enviliment dictatorial. Com a nacionalistes i com a esquerrans que som, protestem enèrgicament dels fets monàrquics que s'han produït a Espanya per vergonya de tots.

Visca la República!

Una altra intentona monàrquica. Una altra militarada condemnada al fracàs. No volem dir la darrera, car sabem de sobres que no ho serà. Uns quants generalassos, meitat retirats meitat traïdors, no acaben de resignar-se a la grisor de llur ofici bèl·lic. I arrossegueu de tant en tant uns quants infelissos que es deixen portar tranquil·lament, sense saber on els duen. I hom segueix preguntant-se si saben ben bé què es proposen els homes que suscitin aquests moviments desafortats. Hi hauria gent prou innocent per creure encara en una restauració monàrquica, que si realment pogués venir i triomfar ens faria passar tots, sàdicament, per les forques caudines? Aquestes gents que ataquen la República, fan al país un mal incalculable, i destorben una obra que no pot afermar-se més que en la pau i la responsabilitat. Ni en un ni en dos anys la República no pot donar tot el rendiment estatal que esperem d'ella. Hi ha extremistes, ja ho sabem. A la dreta i a l'esquerra. Sabem també que hom afirma que tenim una República burgesa. Laments inútils. Tenim la República que ara com ara ens mereixem. I depèn de tots que aquest continent republicà vagi rebent i tancant, cada dia més, un contingut digne de nosaltres. Catalunya és fonamentalment republicana. I no tolerarà mai més una altra monarquia. Però l'Espanya castellana cal que pensi que tot intent de restauració equival a un nou assaig criminal, que acabaria indefectiblement preparant el camí d'una guerra civil. La veritable Revolució no s'ha fet. La República ha nascut de les urnes. I això vol dir que, per a nosaltres, catalans liberals, la República és l'ordre. L'únic ordre que ens cal, ara com ara, per anar-nos organitzant en poble normal. No ens tanquem els camins ni posem traves al demà. Deixem totes les vies obertes per a totes les idees, i no ens neguem a acceptar-les quan sigui l'hora. Però ara, avui, en aquests anys històrics, el nou catalanisme radical que prediquem i defensem troba el seu règim de govern idoni en la República. Sentim un odi total contra les dictadures, tant si són de dreta com si són d'esquerra. Per això la generalada d'avui ens fa sortir els colors a la cara i ens revolta l'ànima. Pobre país, si encara acceptés militarismes paternalistes! Seriem dignes, tots plegats, del màxim menyspreu i de la suprema humiliació. Com a homes lliures que hem estat sempre, publiquem una vegada més la nostra protesta contra aquests cops de força, donats i propulsats per homes que no han fet mai cas de la voluntat popular. Qui ataca la seva representació, que és el Govern i el Parlament, és un traïdor a la República. I, com a tal, mereix que se li apliqui tot el pes de la llei. La lenitat de la Revolució ha estat la causa d'aquests petits alçaments de la pobre gent difícil d'aconterar. La legalitat republicana està per damunt de tots els ciutadans. I tots ells deuen acceptar-la. Catalunya, terra de llibertat, ho ha comprès així. Per això no ha secundat ni secundarà mai les rauxes dictatorials dels portables que no es resignen a desaparèixer. Francesc Macià i els diputats catalans s'han posat tot seguit al costat del Govern de la República. I el poble de Catalunya, que té una admirable maduresa civil, s'ha posat també, al seu torn, al costat dels homes que el representen amb un nobilíssim sentit liberal i amb una inalterable fe en la victòria final de les nostres esperances patriòtiques. Visca Catalunya! Visca la República!

La lliçó dels fets

La sublevació militar d'aquests dies passa davant de tot altre assumpte i cal especular-hi.

Era prevista i estava anunciada; ens diu el cap del Govern. Però la previsió tenia de fer més cauta a la República per a defensar-se a temps, i la millor defensa era l'atac audaç.

Nosaltres estem nets de culpa. Catalunya ho havia fet avinent moltes vegades perquè, per dissort, havia comprovat l'activitat dels conspiradors anti-republicans. Les dificultats creades entorn de l'Estatut eren la manifestació externa de l'obra monàrquica.

Els republicans liberals (no compremem que n'hi hagi d'altra mena, però la conducta d'un March o Sánchez Román, Unamuno o Ortega Gasset durant els darrers temps de la monarquia potser afirmen l'existència d'un republicanisme feixista i antiliberal), els republicans liberals, diem, s'han deixat atuir per la mentalitat reaccionària. Potser en tenen bona part de culpa aquests feixitzants que esmentem en l'incís; en retreure els mèrits contrets abans del 14 d'abril han fet dubtar molts nuclis del valor de les promeses revolucionàries, que no eren altra cosa que fer efectiva avui una democràcia desconeguda en temps dels Borbóns.

La Cambra i l'ambient popular s'han deixat influir amb excés per la mentalitat reaccionària. Descaradament empenyia i arrebancava l'obra veritable de la República i de la Revolució. Amb tota destresa excitaven o avivaven els instints més frèstecs i així s'apoderaven de l'opinió pública sense que els partits revolucionaris reaccionessin i embestissin.

La sublevació monàrquica hauria estat un bé malgrat el desori que comporta. Sobretot té una cosa simpàtica: la franquesa.

Haurà estat una lliçó per a molta gent que semblava que visqués a la lluna. Els haurà

advertit que a la República no se la pot estimar a mitges.

Els fets d'aquesta setmana no són conseqüència de l'atabalament de quatre caps calents. Palesen una llargà organització, amb mitjans econòmics sobretot, amb confabulació de múltiples elements; no són el reflexe d'una espontaneïtat excitada per l'alcohol. Cal tenir-ho ben bé en compte això i treure'n conseqüències.

I la més immediata de totes és que només els republicans podem defensar la República i qui abans del 14 d'abril no era republicà continua encara monàrquic. Per tenir-ne l'evidència només calia observar la minoria agrària en la sessió de dimecres, quan parlava el president del Govern. En els moments del discurs d'Azaña més expressius i fervorosos per a la República, quan la Cambra entusiasmada s'aixecava dreta i aplaudia ells restaven sentats i silenciosos. La declaració de Martínez de Velasco, freda, sense cap ardor, o era dictada per l'esperuguiment o era una comoditat; de cap de les maneres, però, era una professió de fe lleial i sincera.

He d'advertir tothom que les paraules, les doctrines, els consells d'un Royo, Alba, Romanones, Melquíades Alvarez o de qual-sevol dels seus camarades són èntrabancs, actes de sabotatge que s'intenten contra la República. Perquè ells no en poden ésser de

republicans, malgrat de bona fe s'ho proposessin: no els surt de dins.

Però també té d'ensenyar que a la República se la defensa amb l'amor, però, a més, se la defensa amb l'odi a qui vol atacar-la. S'ha tingut excés de contemplacions amb els monàrquics. Tots els llocs preeminents de l'organització burocràtica encara els usufructuen ells.

I això no pot ésser. Des d'allí, com els seus líders en el Parlament, sabotegen l'obra revolucionària. N'esperen el seu descrèdit en entrebancar-la i desviar-la, i tenim de passar pel tràngol, que és una vergonya o una incapacitat, de permetre que els nostres enemics ens combatin i nosaltres mateixos els armem perquè ens combatin.

Els successos d'aquesta setmana poden ésser decisius per al nou règim. Si no donen altre fruit que unes quantes manifestacions populars i un devesall de fulleraca retòrica, està perdut. Només l'acció pot salvar-lo. Apartar violentment, hi tenim dret, a tots els enemics, per protestes de lleialtat que facin, és l'únic camí de garantir la seva obra i la seva vida. Pensem que la República i la Revolució són per als republicans i els revolucionaris sempre, però sobretot en els moments inicials.

Obrim al pas a la República que servidors deslleials i neòfits insincers volien barrar.

J. AIGUADER i MIRÓ

La fermesa de Catalunya

Els enemics de la República, que són també els enemics de Catalunya, han pres les armes per realitzar la seva obra destructora.

Doble destrucció la que intentaven. Arrabassar al poble espanyol les llibertats que la República està en camí de donar-li i pren-

dre a Catalunya aquest mínim indispensable de drets que la República li està reconeixent en forma d'Estatut.

Fixeu-vos bé que els insensats rebels s'aixecaven en nom de l'"Espanya una e indivisible", que és l'Espanya de la Monarquia i de l'opressió. Temps ha que es veia venir, la cosa havia estat fins i tot profetitzada. Els enemics de la República, la púrria monàrquica, prendria per plataforma i agafaria per bandera aquesta fantasma de la unitat intangible i sagrada d'Espanya i aquesta altra fantasma del separatisme català, inflada de rancúnies, recels i gelosies pels Royo Villanova i companyia, que en el mateix Parlament havien fet amenaces més o menys encobertes de què passarien coses greus abans d'arribar a aprovar-se l'Estatut.

I bé, les coses greus han passat. Les amenaces d'aquesta gent, que com el general Fanjul, s'asseuen en el Parlament de la República, anaven contra l'Estatut, contra el Govern i fins i tot, encobertament, contra la República. Les amenaces s'han acomplert. No seria hora de demanar comptes a aquesta gent, si més no per la seva insensatesa, parella a la dels rebels, i d'esbrinar si entre la paraula amenaçadora dels uns i la recent acció dels altres, no hi ha una mena de complicitat?

A part això, què volien aquests rebels, massa coneguts per a dubtar de les seves intencions, sota el crit hipòcritament sentimental de l'"Espanya una e indivisible?" Volien el mateix que els diputats que fan

Les profecies de Marcel·lí Domingo

Sense comentaris.

l'obstrucció sistemàtica a tots els projectes del Govern, el mateix que volen els diaris de les falses i tendencioses informacions i dels articles carregats de verí, de despit i de rancúnia.

Davant la creixent consolidació del nou règim de llibertat, volien, emparats en una insensata militarada, fer-nos recular als oprobiosos dies de la monarquia en què els homes i els pobles eren sotmesos a l'esclavatge, que és com dir a tota mena de vilipendis i robatoris, des de la humiliació de l'ànima a l'expoliació de la llar. Ni drets individuals, ni llibertats per al poble. Totes les llibertats conquistades sota la República i les que estem en camí de conquistar, anul·lades per la màgia d'un cop d'armes. I aquest cop, més que res, anava contra les llibertats d'un poble. Contra Catalunya.

I bé, el cop ha fracassat ridículment, sense grandesa. Recordeu aquella grandesa amb què va venir la República? Sense trets, sense militars, per la sola i poderosa voluntat del poble. Creieu que el poble es deixarà prendre la seva República per quatre militars embogits, quatre aristòcrates delirants i quatre financers fraudulents, ajudats per quatre empreses periodístiques i per quatre polítics amargats per llur fracàs?

El poble ha demostrat que no suportarà aquest afront. I el nostre, de poble, el poble català que dintre Espanya té el seu plet a part, que sap que els seus drets i les seves llibertats, sempre negats per la monarquia, seran finalment i totalment reconeguts per la República, s'ha posat al costat d'aquesta República amb la seva fermesa i la seva serenitat.

Res no ha trontollat aquí. Res no ha somregut el nostre equilibri fet de silenciosa acció i de triomfal esperança. Magnífica serenitat la de Catalunya, fermesa del qui sap on va, el que vol i el que espera.

—Però si en Lerroux volia *levantar el velo a las novicias!*
—Això li demostra que sempre ha tingut aficions clericals.

Que ho sàpiga tota Espanya i que no ho oblidí ni un sol moment el Govern. Catalunya, avui, és la Generalitat, amb el seu alt i serè President al front, i la Generalitat és avui el més ferm puntal d'aquesta República que ha començat a reconèixer els nostres drets i deixa obert el camí de les nostres llibertats.

Meditin tots els espanyols i tots els catalans aquest exemple. La Catalunya convulsa de la monarquia, avui, sota la República, marca un camí de llum per a tots amb el seu magnífic equilibri.

Joan PUIG i FERRETER

Reportatges al minut

SANJURJO

El vaig veure d'aprop, per primera vegada, en un cabaret madrileny del carrer del Marquès de Cubas. Va seure en una taula veïna a la meua. L'acompanyaven dues dones. Dues donetes maquillades de coloret i de vici. Després vaig saber que sempre eren dues, i sovint diferents. Ell entrà, al mig d'elles, de bracet, mirant la gent com si passés revista a una companyia. Hagué de saludar molt. Acaricià alguna galta. Vaig notar que era un home popular en aquell ambient.

Ballaren molt. Elles dues destaparen xampany. Ell prengué aigua mineral. Era baixet i nerviós. Tenia aquell aire pàl·lid i rebregat dels homes madurats en els excessos del burdell. Del seu rostre mate destacaven les bosses d'uns ulls inflats i espessos, una boca innoble i aquell riure imbècil del "juerguista" a dos quarts de quatre de la matinalada.

Quan es cansaren de ballar, donà una mena d'ordre amb el cap a les dones, s'aixecaren tots tres i marxaren. Dins al vesti-

bul, repartí altra vegada salutacions, copets i carícies. A la porta els esperava un cotxe oficial.

Aquell home era Sanjurjo, el general. A qui el Govern de la República havia confiat el comandament en cap de la Guàrdia Civil.

✽

No havia cregut mai en Sanjurjo, no sé perquè. De temps ja, abans i després de proclamada la República, sentia per ell no sé quin rezel. Tanmateix, fou tanta la gent que m'afirmà que Sanjurjo era un home digne i lleial, sempre al servei dels Poders constituïts, que vaig acabar pensant que potser el meu rezel era injustificat.

Però aquella nit, al cabaret madrileny, ja no em quedaren dubtes. Un home com ell, Director de la guàrdia civil, investit amb un dels càrrecs més delicats de la República, no podia, si hagués sentit la dignitat del seu lloc i el respecte als que li havien otorgat la seva confiança, presentar-se de matinada pels cabarets, acompanyat de dues donetes de no importa quin preu.

I d'un home com Sanjurjo, sense sentit

de la dignitat d'un càrrec com el de director de la guàrdia civil, quina lleialtat podria esperar-se'n?

✽

Avui, 10 d'agost de 1932, aquell mateix general espanyol del cabaret, aquell mateix Sanjurjo de les dues donetes, s'ha aixecat a Sevilla contra la República. I fins avui, no he sentit el comentari dolorit de molts amics:

—Tenies raó. La República no havia de posar la seva confiança en Sanjurjo...

Però avui ja era una mica tard.

Avui, 10 d'agost. Una altra data en el calendari espanyol. En la matinada blava de Madrid, emboirada ja de calor, hi ha hagut un esgarrinx de fogonades de fusell i una llarga traca de disparos. La militarada, altra vegada. Aquesta cosa incivil i tràgica de la militarada clàssica. Encara, encara un "pronunciamiento". Quatre insensats analfabets, que després han confessat, plorant, que no feien més que obeir ordres rebudes i que no sabien perquè ni contra què disparaven les seves armes. Aquest Pavia d'avui—comboiat d'aristòcrates i de "maquereaux", que caldrà començar a pensar que són la mateixa cosa—no ha tingut ni la dignitat dels uniformes, perquè els que els vestien havien perdut el dret a ostentarlos.

Després, més tard, quan hi havia quatre o cinc cadàvers sobre la calçada, han arribat les notícies de Sevilla. I el protagonista era aquell home del cabaret, pàl·lid i desmarxat: Sanjurjo.

EL QUE NO POT ANAR

La militarada... A primera hora del matí i durant tot el dia per Madrid han desfilat manifestacions republicanes. La majoria, són obrers. Al vespre, les notícies de Sevilla—Sevilla, la desventurada—no són pas bones encara. Ho seran. No sé quan, però estic absolutament segur que ho seran.

El 14 d'abril, a despit d'aquesta postrera explosió d'avui, va liquidar-se un període indecent de la política espanyola, reflectada en el mirall tràgic de les baionetes.

Va liquidar-se. Per primera vegada, el poble, la gran massa grisa i sensible que és el poble, va pronunciar solemnement el seu crit de:

—Ja n'hi ha prou!

I es disposà a manar el poble, a donar-se les lleis el poble, a governar-se el poble, a afirmar la seva suprema jerarquia de poble per damunt de totes les altres jerarquies que fins a aquella hora ho havien hipotecat tot. Ni la monarquia, ni la militarada, ni les esglésies no prevaldrien, en el futur, sobre les masses ciutadanes que havien reivindicat la seva dignitat i el seu dret. En davant, tot el que fos opressió, tot el que fos explotació, violència, il·legalitat, mite, trobaria al seu davant, en so de guerra, la massa ciutadana.

Fou una hora solemne i incruenta que esfondrà la piràmide secular de la monarquia. El rei, que era un covard, no sabé fer altra cosa que fugir en un automòbil emparat per la nit i per aquest mateix Sanjurjo d'avui, camí de Cartagena.

✱

I bé. Avui, 10 d'agost, la militarada ha intentat encara, en un suprem i últim esforç, dominar el poble per les armes. Imposar la seva llei d'analfabets per les ar-

mes. Tornar a fer possible, per les armes, aquella abjecció de la borbonada.

Ha hagut d'ésser aquell general de cabaret i de dones, Sanjurjo, el protagonista màxim de la pobre aventura, que no passaria de mascarada si no hagués costat ja alguna vida d'home. Ha estat prou imbècil per creure que el poble era encara un ramat de bestiar, o prou dolent per pensar que podria imposar-se pel terror.

I bé, ni l'una cosa ni l'altra. La República és prou forta ja, sortosament, per respondre a la infàmia i per dominar la sublevació. És prou forta, i caldrà que sigui prou enèrgica, a l'hora de castigar, perquè ni aquest ni cap Sanjurjo no pugui "mai més" faltar a la

lleialtat jurada i a la dignitat compromesa solemnement.

I, si per desgràcia no fos així, si fos possible pensar que en l'aventura tràgica d'alguna altra hora pot aparèixer encara la sinistra figura d'algun altre general, aleshores caldrà que el poble torni a fer, per consolidar-la definitivament, la seva, la gloriosa Revolució per la llibertat i per la dignitat humana.

A trets, a esgarrapades, o com sigui, hem d'aturar el pas, per sempre, a tot el que no sigui un govern que nosaltres poguem elegir i una democràcia dintre la qual poguem sentir-nos dignes.

Josep M. MASSIP

Un any després

Quan el dos d'agost de l'any passat Catalunya, en un admirable gest de ciutadania, plebiscitava el seu Estatut, res podia fer sospitar la sort adversa que li ha cabut a les Constituents.

El nostre Estatut era fruit d'un pacte convingut solemnement entre la República catalana i la República espanyola, en virtut del qual aquella República deixava d'actuar com a tal i ho faria en endavant sota el nom gloriós de Generalitat de Catalunya. La República espanyola, en canvi, li reconeixia el dret a fixar, en un Estatut, les atribucions que la Generalitat es reservava

per a ella mateixa i les que deixava com atribucions del Poder central o federal. Aquest pacte entre ambdues Repúbliques, tenia un antecedent en el pacte pre-revolucionari de Sant Sebastian que reconeixia a Catalunya, a canvi del seu esforç en l'obra conjunta d'enderrocament de la monarquia, el dret a autodeterminar el seu Govern interior.

Per això, després de Sant Sebastian, després del 17 d'abril i del decret de la Generalitat fixant com seria fet i aprovat l'Estatut de Catalunya, decret refrendat tot seguit, sota tots els seus aspectes, per la República espanyola, ningú no podia preveure com la República es rectificaria a sí mateixa. Però la rectificació, tanmateix, ha vingut i Catalunya ha patit les conseqüències d'una excessiva lleialtat per banda seva i de la manca de respecte als compromisos solemnement contrets, per banda dels altres.

Perquè el nostre Estatut, contràriament a tot, ha estat sotmès a l'aprovació de les Corts Constituents, i en lloc d'ell hi ha estat portat una caricatura d'Estatut, en forma de dictadura d'una Comissió parlamentària en què els catalans hi eren en minoria; solament dos d'ells — els nostres amics Lluhi i Xirau — contra dinou espanyols, representants de totes les tendències, àdhuc les netament anticatalanes. Recordeu, només, que ha format part de la Comissió parlamentària dictaminadora de l'Estatut aquest paranòic, ex-pensionista de manicomis, que porta per nom Royo Villanova. I tots ells, en Royo i els altres, s'han atrevit a posar les seves mans pecadores damunt el nostre Estatut i contra els esforços gairebé heroics dels nostres amics feren el Dictamen que ha estat portat a les Corts.

La República perdia la meitat, almenys, de les seves essències, en fer això. República vol dir Govern del Poble, voluntat del Poble. I si el Poble català havia manifestat tota la seva voluntat amb l'Estatut plebiscitat el 2 d'agost de 1931, en voler ignorar-lo la República s'ignora a sí mateixa i deixa d'ésser aquell absolut respecte a la voluntat dels pobles—del poble català en aquest cas—per a mantenir-se en voluntat de supeditar-los, opressivament, a la força d'un Estat central, tentacular, que en no descansar damunt de la lliure accepta-

—Crec que t'hauràs convençut que no hem deixat tallar el cabell ni prendre el pèl en el Congrés.

ció del poble es converteix en despòtic i feixista.

Catalunya va aprovar-lo, unànimament, el seu Estatut. Però un any després, recordem-ho sempre!, les Constituents espanyoles, fent cas omís de la voluntat de Catalunya s'han dedicat a esmenar mot per mot la lliure i plena expressió de la sobirania del poble català. I un any després, dia per dia, han començat l'atropell a la cultura de Catalunya, imposant la dualitat d'ensenyaments—de l'Estat espanyol i de la Generalitat—donant a Catalunya, per tant, un tracte colonial. I a major abundament, encara, les Constituents espanyoles, sota la proposició de l'anti-català i anti-republicà Royo Villanova neguen a la Generalitat la cura d'un tresor de la nostra història com és l'Arxiu de la Confederació catalano-aragonesa.

Catalunya, després de tot això, i del que vindrà, té el deure de preocupar-se solament d'ella mateixa. Té el deure d'aprofitar totes les avinenteses per a fer-se més forta i més digna, encara. Té el deure, en una paraula, de no descansar fins a ésser lliure entre tots els pobles lliures i dignes del món. Cap apel·lació a la concòrdia i menys a la "conlllevància" podrà distreure-la d'aquest deure humà i patriòtic.

N. BATTESTINI

Intel·lectualisme

L'ORDRE FALS

Un dels màxims perills que volten la República i que podrien desvirtuar més profundament l'obra de la Revolució és el submergir-nos de mica en mica en una ficció d'ordre polític nou, quan tots sabem que els fonaments d'aquest ordre possible viuen encara a precari. Revolució és un mot sinònim d'ordre, en el sentit d'esforç més o menys ràpid per deixar establert definitivament el camí pel qual ha de marxar la nova vida d'un règim o d'un poble. I cada vegada que els catalans sentiran el contacte d'un mur en el camí de llur evolució com a poble que aspira a la llibertat, apel·laran novament a la subversió ràpida, donant un nou sentit al mot Revolució. Vivim, segons diuen, en règim de democràcia. Però hi ha múltiples símptomes que ens demostren que no ha estat esborrat tot el desordre antic. Si Revolució també és sinònim de pertorbació, cal convenir que la nostra època revolucionària no ha cristallitzat encara en ordre ni s'ha convertit en la renovació definitiva que tots desitgem.

No hem patit una violència. Qui sap si el mal ve d'això. Cal pensar, però, que les velles carcasses caigueren perquè estaven corcades. I això disminueix la importància de l'eficàcia del nostre esforç. Si existeix una veritable passió republicana, aquesta s'ha manifestat fins ara molt serenament, i potser massa. No hi ha hagut una violència externa, és cert. Però existia una interna violència, que treballava els esperits en silenci. Tota la misèria del vell règim monàrquic ha passat damunt nostre durant tota la nostra vida, i com aquell qui diu, ens ha fet de destí, fatalment oprimidor,

- Amb què l'ompliries aquest xec en blanc?
- Amb un milió de pessetes...
- Doncs jo amb tres sentències de mort!

sense que ens fos possible evitar-lo i prescindir-ne. Ara, però, cal que l'obra de la República sigui una obra de neteja total. Res seria tan deplorable com la construcció d'un intel·lectualisme fals. Car si això fos, viuríem tothora voltats de germens de rebel·lió i en una eterna pau insegura, molt pitjor que totes les agitacions segures.

L'obra del Parlament espanyol no convivia pas a la confiança. Hom parlava, a principis de segle, de renovar-se o morir. Ara, però, és qüestió de renovar-se i morir, però per reviure en un perfecte ordre definitiu. No creiem en cap mena de fórmules negatives, i ens repugnen els fatalismes. Però comencem de creure que la noblesa i la lleialtat que suscità aquell gloriós 14 d'Abril de 1931 han caigut en una mena de sopor de mal auguri, com en un estrany cansanci de l'esforç excessiu.

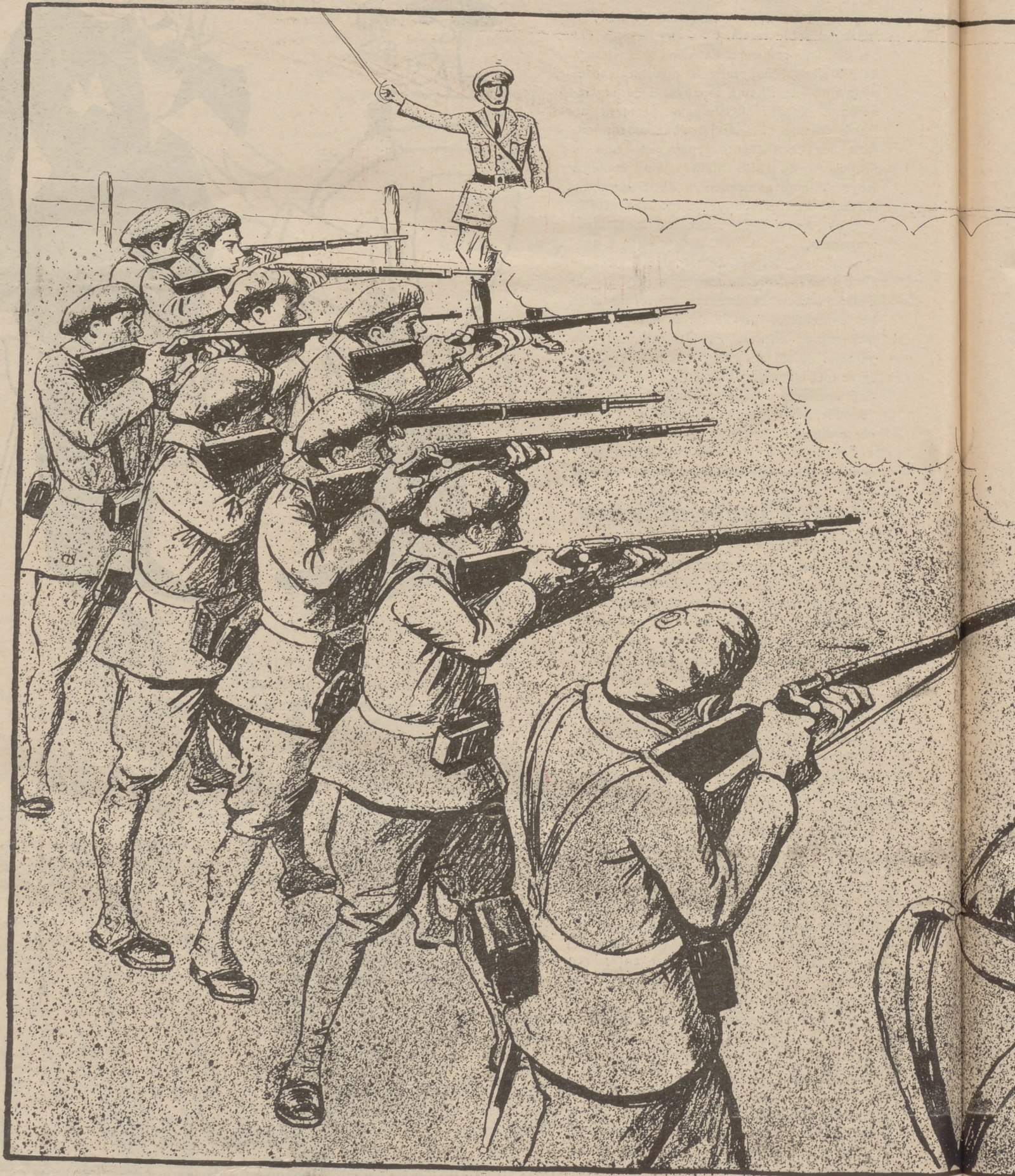
Quina tristesa si del gran cop evolutiu només poguéssim salvar-se'n un migraïssim ordre fals!

Catalunya, que a l'hora de la República catalana podia haver-se concegut ella mateixa una autonomia que, en el futur, hauria estat acceptada com un innegable fet acomplert, preferí obrar amb la màxima lleialtat i noblesa sotmetent el seu plet secular a les Corts Constituents d'Espanya. Fou error? Qui sap! Són ja molts els catalans que creuen que sí. I ningú podrà negar-nos que l'angoixa de pensar que al nostre gest obert s'hi respon amb la miserable creació d'un ordre fals no és pas una bona consellera per conviure amb aquells que foren, i deuriem ésser encara, germans en el sofriment i en el triomf.

A. E.

Lerroux, en el seu discurs de Saragossa, deia que no filaria gaire prim en acceptar els homes de l'antic règim. El traïdor Sanjurjo li ha dat una bona resposta.

La sort dels màrtirs del 13 de desembre

Quina serà la dels

embre de 1930

els traïdors del 10 d'agost de 1932?

Les cartes inqualificables

Ignoro si els diputats castellans que al Parlament porten la veu del més intransigent imperialisme espanyolista—un Sánchez Román, un Ortega i Gasset, un Unamuno, un Royo Villanova—reben de part de catalans desconeguts aquesta sèrie de cartes insultants, inqualificables que molts de nosaltres rebem, de distints punts d'Espanya, però principalment de Madrid, després d'una intervenció nostra a les Corts o d'un discurs pronunciat a Catalunya i que per una causa o altra ha tingut ressonància per tota la península.

Ho ignoro i m'agradaria saber-ho. Però encara m'agradaria més saber que els catalans no es lliuren a aquesta mena de joc inútil i vergonyós, expressió d'una ràbia impotent i d'una misèria espiritual desconsoladora.

Jo pregaria a tots els catalans, als arborats de catalanisme fins a la ceguera, que no permetin que la seva passió els porti a la pràctica d'aquestes baixeses inconfessables. No hi ha cap passió que no es pugui derivar per camins de grandesa i de noblesa. Troben

aquests camins, catalans! que són els de la fecunditat i l'eficàcia. Que el vostre patriotisme no s'esbravi en petites accions particulars i negatives, en mesquines i anònimes expressions d'odi i menyspreu. En lloc de negar i d'ofendre en la secretesa d'una carta o en la clandestinitat d'un anònim, afirmeu la vostra fe per mitjà d'accions positives i tingueu per entès que aquestes no són el crit, ni l'insult, ni àdhuc la paraula, si aquesta no és en ella mateixa llum, pensament, o acció. Encomaneu-vos la fe de la Catalunya que mira endavant i que treballa i avança i treballa silenciosament. La paraula anònima, insultant, el vil atac secret, deixeu-lo per als altres.

La cosa és trista, deplorable. Tan inútil, que ni us arriba a ofendre. Us fa somriure, pietosament. Tot el més, un deix d'amargor, no per a vosaltres, per a ells. Qui són aquests que escriuen aquestes cartes grolleres, plenes de porqueries, d'indecències, inspirades per una repugnant obsessió ja no sexual, sinó escatològica? De quin subfons de brutícia i de podridura provenen?

I com és que llurs signants, quan la carta no és anònima, remenen totes aquestes baixeses, aquests pòsits podrits, en nom de la pàtria única, en nom d'Espanya i de l'espanyolisme?

No, per sort de tots, Espanya i l'espanyolisme no són això. Per obcecats que estiguin els imperialistes espanyols, ells no són ni seran mai això. No, la seva passió és d'una altra mena. Per això és una "passió". En canvi, la baixesa que comentem, és una disgregació, una descomposició, tot al revés d'una passió.

Però aquesta descomposició sembla massa estesa per a no merèixer, si altra cosa no, l'atenció d'un comentari periodístic. Perquè, en efecte, els diputats catalans en rebem massa de cartes d'aquesta mena. En nom del patriotisme, sota l'acusació que els catalanistes volem desmembrar Espanya i destruir la seva unitat, elles contenen els insults més abjectes a les nostres persones, a les nostres vides, a les nostres famílies, a les nostres mares, als nostres ideals, al nostre poble, als nostres homes purs i enlairats, en un llenguatge que fóra tingut per repugnant en el més esquícat dels prostíbuls.

Això tan lleig, tan pobre i tan trist, no arriba a tenir contingut ofensiu per als insultants, però en els insultadors, quina misèria d'esperit, d'ideal, de pensament i de concepció de pàtria no demostra!

Aquestes cartes signades per un home sol, quan algú les signa, o avalades per un grup, de signatures que no sabem si són autèntiques o imaginàries, revelen de tota manera l'existència d'un home i d'uns homes que tenen de l'espanyolisme l'abjecta idea que és una cosa de sexe i de testícules, como era exposat en les més infortunades manifestacions de Primo de Rivera.

Aquestes deplorables missives "patriòtiques", massa sovintejadades, demostren que l'esperit de Primo de Rivera, fet de xulaperia, de matonisme i de masculinisme tan verbal com obscè, no és, per desgràcia, enterrat per a tothom.

Un cert primoriverisme cueja encara dintre la flamant República espanyola. Cert que això passa en les pitjors capes, aquelles on la responsabilitat i la intel·ligència són gairebé nul·les. Però no és menys cert que existeix un periodisme i una baixa literatura en les quals troba excitants, sinó aliment, l'erroni patriotisme d'aquesta gent que es dedica a escriure aquesta mena de cartes que comentem.

Així com la degeneració del matonisme de Primo de Rivera i de l'Anido ha cristallitzat per exemple en un Blanes, l'agressor de Ventura Gassol, així el masculinisme verbal i pseudo-patriòtic ha trobat la seva darrera expressió, podrida ja i descomposada, no en cap manifestació pública, no en cap article de periòdic, ni en cap altra fórmula social o general, sinó en aquestes cartes inqualificables darrera de les quals no trobareu mai un home de carn i ossos, sinó una fantasma de nom. I darrera un nom que no coneixeu aneu a saber quina mena de cosa pot amagar-s'hi. Tot menys un espanyol de debò, conscient dels deures i les responsabilitats, que a tots, catalans i no catalans, ens ha imposat la República.

En Royo Villanova. — Gràcies, Alacandru! Ja sabia jo que anant contra els catalans acabaries per dar-me la raó!

J. P. F.

TEATRE

Un nou començament

Hauria d'ésser, aquesta vegada, veritablement nou. Hauria d'ésser un veritable començament. Oblidar el passat—sobretot el passat immediat, que val ben poca cosa—i fer compte nou.

Si volem ésser sincers, ens caldrà confessar que aquests darrers anys han estat desastrosos. Cap dels nous autors val com valien Angel Guimerà, Ignasi Iglésies, Santiago Rusiñol, Joan Puig i Ferrer, bandejat ignominiosament pels nostres empresaris.

Hi ha un Millàs-Raurell que té un veritable tremp d'autor dramàtic i mereix respecte. Hi ha un Carles Soldevila, fi, sensible, intel·ligent; però que sempre queda un xic massa prim, massa aigualit. Hi ha un Josep Maria de Sagarra que si volgués podria fer grans coses, però que s'ha limitat a un clixé, a una "manera" rànica de fer teatre; indigna d'ell.

Hi ha també un Ramon Vinyes, al qual quatre savis de paper d'estrassa—o d'un paper per a ús més inferior—fan el buit. Però Ramon Vinyes ha estrenat dues obres que acusen una forta personalitat dramàtica, un renovador del teatre: "Qui no és amb mi..." i "Peter's Bar". Caldrà, qui vulgui aixecar el to, avui massa baix, massa abarraganat, del nostre teatre, que fixi l'atenció en Ramon Vinyes, al qual han estat refusades obres "perquè eren massa ben escrites".

Queda encara Ambrosi Carrion, que, com Puig i Ferrer, ple de fàstic, s'ha allunyat del teatre. Ambrosi Carrion, que és el magnífic autor de "Epitalami"—una de les més belles obres del teatre català—, de "Cap de Flames", de "La Miraculosa". Quan el teatre nostrat està en franca crisi, en franca decadència, no hi ha dret a arreconar un autor com Ambrosi Carrion, que pot ocupar més legítimament un dels primers llocs.

Cada any, per aquest temps, hom parla de la propera temporada. Aquest any se'n parla més perquè hi ha l'esquer d'una possible subvenció. No diem això en un to de reticència, que ens semblaria mesquí. Creiem que atorgar una subvenció al teatre és una cosa ben digna d'elogi. Per tant, no pot semblar-nos menyspreable l'afany d'obtenir aquesta subvenció. Sobretot si s'obté en un joc d'intel·ligència i no d'atzar.

Cal, però, que el teatre català oblidí el camí, desfici el camí d'aquests darrers anys.

Que era un camí gris, ple de pols i desferres.

Demanem una més alta dignitat pel nostre teatre. I tenim raó de demanar-la. Aquests darrers anys els empresaris han fet marxa enrera servint al públic un teatre prim, sense suc ni bruc, gairebé analfabet. I el públic, decebut, ofès, s'ha retirat, ha deixat les sales buïdes, dient:

—No sóc tan ase com aquests empresaris es creuen.

El nostre teatre, aquestes darreres temporades—salvant molt poques excepcions—no ha estat teatre burgès ni teatre comercial: ha estat teatre ximple.

Cal que el nostre teatre torni a tenir la força d'abans, amb la modernitat d'avui. Per a treure'ns el mal gust d'aquestes darreres temporades i tornar a posar les coses al seu lloc, podrien ressuscitar-se algunes obres, injustament enterrades: "La dama enamorada", "El gran Aleix", de Puig i Ferrer; "Les arrels", de Josep Morató; "La morta", de Pompeu Crehuet; "Epitalami", d'Ambrosi Carrion; "L'endemà de bodes", de Pous i Pagès; "La barca nova", d'Ignasi Iglésies; "Galla Placidia", d'An-

gel Guimerà; "L'heroi", de Santiago Rusiñol; "Rosa Bernd", "L'ordinari Henschel", "La campana submergida", de Hauptmann; "La felicitat en un recó", de Meyer Forster; "La victòria dels filisteus", d'Henry Arthur Jones; "Càndida", de Bernard Shaw.

Són obres aquestes que avui, com ahir, més que ahir, interessarien i apassionarien el públic. Després, o bé en una acció, en una ofensiva de conjunt, els joves. I els bandejats, com Puig i Ferrer, com Ramon Vinyes.

Agustí Esclasans sabem que té una obra inèdita: "Capitello". Alfons Maseras, en té dues o tres. Miquel Llor es troba en idèntic cas. I s'hi troba Domènec Guansé. I Miquel de Palol. I Puig Pujades. I com he parlat de Puig Pujades, aquest notabilíssim escriptor ampurdanès, permeteu-me que acabí aquesta crònica servint-me d'un títol seu—el títol d'un llibre encara inèdit, llàstimosament—: per a fer un teatre com el d'avui, un teatre de la "xiu-xiu" i de la "viu-viu" val més no tenir-ne. Així evitem l'haver-nos-en d'averkonyir.

Lluís CAPDEVILA

L'escenografia en el teatre modern

En el passat article anotàvem les dificultats que comporta l'escenografia naturalista: feixuguesa, lluita amb la "matèria", intermedis fastigiejants, etc.

En el cinema, l'espectador no es dona compte de la "trampa"; en canvi, el teatre mostra tot el seu artífici, malgrat els avenços de l'escenografia i de la mecànica, i és que el teatre, amb tots els seus elements, és una realització plàstica de la realitat, i per això la presentació escènica deu ésser la plasmació subjectiva o decorativament simbolista adient a l'obra dramàtica. El decorat deu ésser un fons per a les figures.

L'escenografia moderna a base de decorats d'un sintetisme al·lusiú, de telons simples i simbòlics amb accessoris corporis pintats, ve a donar una excel·lent solució als problemes al·ludits; les mutacions són ràpides i fàcils. L'espectador no es sent mai

defraudat, perquè la naturalesa no hi és transportada ficticiament, sinó que hi és simbòlicament al·lusiva del lloc de l'acció. Els decorats de comportació simple fan agafar un rellevant interès a les figures i un relleu insospitat les anima, i així els moments culminants de l'obra dramàtica arriben a l'espectador amb tota la seva intensitat i puresa. Res no us distreu ni res no us hi és de massa; ben al revés de l'escenografia naturalista que us enfarrega i es sobreposa als actors, anul·lant o reduint considerablement l'intensitat dramàtica. La veu i el gest són dos factors essencials, i amb l'escenificació simple arriben més directament i prenen més relleu i intensitat, al revés de ço que passa amb un naturalisme que esdevé impertinent.

Això comporta una reducció o anul·lació d'intermedis. Les escenes es poden succeir l'una darrera l'altra sense trencar l'interès de la trama. El teatre shakespearic pot ésser representat tal com el concebí l'il·lustre autor i actor, car per a ell no existien les dificultats de les mutacions escèniques, i els canvis de decorat es succeïen els uns als altres resolent-ho amb una pancarta on s'hi llegia: "carrer", "jardí", "casa de Fulano", etcètera.

El calvari feixista d'Alemanya

Fàbrica de Gèneres de Punt
(Fundada l'any 1888)

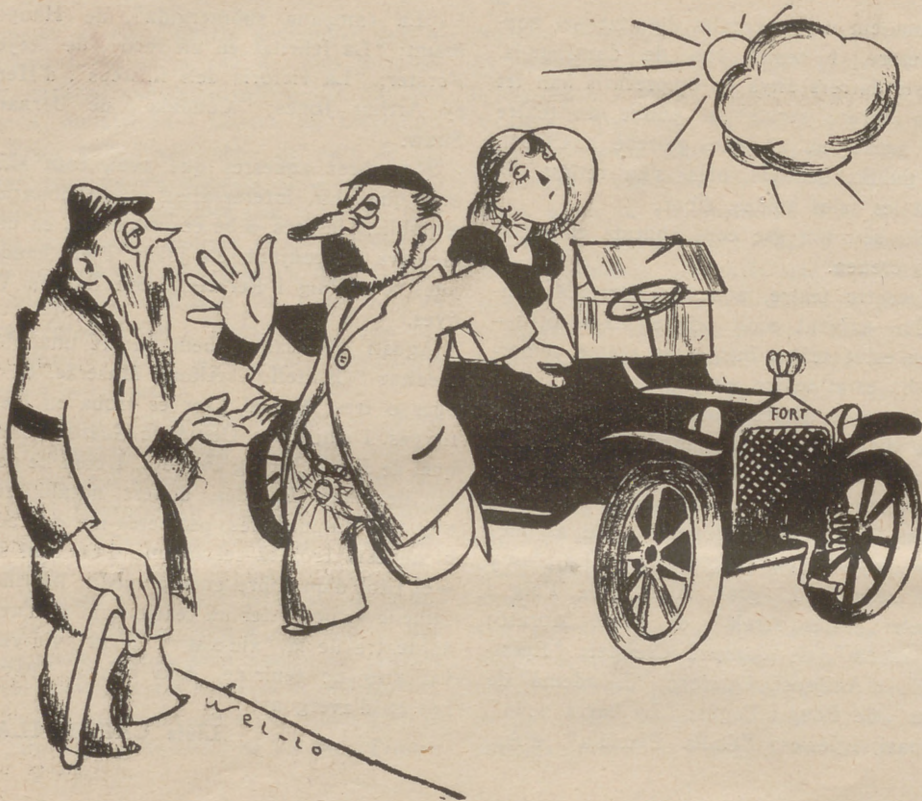
Felip Blasco Anglès

Joaquim Costa, 38 (abans Ponent)
BARCELONA

Productes Alimentosos
de Règim

Casa SORRIBAS

Salmeron, 222 - Llúria, 62
BARCELONA

Pobres rics!

—Perdó, germà, però jo també pateixo la crisi. Mireu, abans anava en un Rolls, i ara vaig en un Ford.

La llum en el teatre modern hi juga un paper ben important. La lluminotècnia és avui dia tan avançada i perfecta que comporta totes les combinacions, arribant-se a realitzacions sorprenents, ultra l'horitzó artificial, compost d'una superfície blanca i semiellíptica, podent-se aconseguir efectes magnífics per mitjà de filtres i vidres de color de diverses tonalitats, amb el seu adient "aparell de boires", que projecta sobre l'horitzó artificial diverses imatges fotogràfiques de nuvolades i celatges.

Amb aquests elements de la moderna lluminotècnia poden obtenir-se efectes i concepcions ben sorprenents.

La caracterització i vestuari formen part integrant, junt amb l'escenografia, de l'art

de la presentació escènica. Si el decorat té d'ésser un fons on hi ressalten les figures, la caracterització dels actors té una molt rellevant importància. La "mascareta" del teatre grec és el principi bàsic de la caracterització. El vestuari ha estat considerat en els comedians de tots els temps com a factor principalíssim i no ha sigut pas negligit per les més renomades figures de l'escena, arribant a detalls d'una minuciosa cura en llur vestimenta i caracterització que ha esdevingut famosa i anecdòtica a través dels temps.

I ací arribem a una conclusió final: la direcció artística—apart del valor literari de l'obra dramàtica—és d'una importància principalíssima en el teatre modern. La direcció no deu pas recaure, com és acostumat actualment, en el "primer actor", car aquest prou feina té en estudiar els seus "rols" i en donar vida als personatges que li són encomanats.

Si el teatre és literatura feta plàstica, aquesta plasticitat deu ésser realitzada per un "metteur" que sàpiga donar la plasticitat adient a l'obra que es representa, entonant els personatges amb el decorat i fent jugar destrament les llums, cuidant dels gestes i dels agrupaments de les figures.

Antoni ROCA

Llegiu

ELEVACIÓ

d'ENRIC BARBUSSE

Obra forta, valentia
i d'interès palpitant

ADMINISTRACIÓ; VILELLA

Lerroux és una porta oberta a futures militarades com la que acaba de fracassar. Les visions de Lerroux no són profecies. Són badades!

POESIA

A un sacerdot

Sacerdot ignorant que m'has dit ignorant,
en sóc com tothom, però, no com tu i la
[teva doctrina;
tu tens aquella ignorància supina
del gest ample i el verb pedant,
i la supèrbia de la llei divina,
aquesta llei divina que també és ignorant.

Et creus que en religió només hi entens
tu perquè portes aquesta sotana,
i de religió no en saps gens.
Només coneixes la catòlica, apostòlica i
[romana
dels cristos ben tallats i ben lluents,
hospicis pobres i superbs convents.

Tot això vostre és farsa, no pas religió,
i jo no accepto religió ni farsa
ni res que empleni l'esperit de fosc
i porti per la terra la tenebra esparsa.
No admeto la bondat per prometença o
[pe: por.
La vull ben filla de la comprensió.

Però, de religió en sé més que tu;
la conec i mil cops la llançaria,
perquè en la vida ja hi sé anar segü
i no em convé cap Déu per companyia.
Jo faig el bé perquè el cor se m'hi endú;
no per creure en un Déu que castiga o
[premia.

Aquest Déu vostre és un Déu vil;
escarni del humils i el seu etern obstacle;
és el Déu de la guàrdia civil,
que compta amb fusells per fé el miracle.

Sacerdot ignorant, d'absoluta ignorància,
a religió ha deixat rius de sang al seu país
i encara, amb una imbècil petulància,
goseu dir: "El cinquè: No mataràs!"

I heu empaitat el musulmà i el jueu,
amb "el cinquè: No mataràs" als nassos.
Vagin al botavant el vostre Déu
i els vostres sants, que per a mi són pa-
[llassos!

No m'interessa la vostra "Moral",
que sols abscondeix la dèria
de viure explotant el mal
i fer que l'humil calli en la misèria.

Sacerdot ignorant, ignorant, ignorant,
que perquè no tinc fe, invoques el teu Papu,
[perquè em faci puípa.
No dieu que la fe és do de l'Esperit Sant?
Doncs, si no entinc, és ell qui en té la culpa.

Sacerdot ignorant que omplenes la vida
de misteris i dubte i dolor greu,
i propagues la por amb la mentida,
ja estàs ben fresc si és cert que hi ha Déu.

Jc, en canvi, visc tranquil i miro el més
[enllà,
sense perturbacions en la mirada,
i si és que hi ha Déu—que tant me fa—,
com que sóc bo, em donarà una abraçada.

Salvador PERARNAU

R E P I C S

LLADRES

Ara hem sabut que l'ex-rei, al qual el poble ja coneix pel sobrenom de "rei-lladre"—ell, que volia passar a la història amb un nom o altre, ja deu estar content—, en fugir la nit del catorze d'abril de 1931 s'endugué vuit milions de pessetes.

I això que anava custodiat per la guàrdia civil!

Una pregunta: el sargent de la guàrdia civil que acompanyava l'ex-rei no es trobà a faltar el moneder?

De totes maneres, no ens extranyaria tractant-se del Borbó—al qual quatre beneïts segueixen nomenant "el rey caballero"—; un robatori més, no té importància. Robar, precisament, era el seu ofici. Ara ens volia robar la República.

UN GENERAL QUE VOL SORTIR A PASSEIG

El general Fernández Heredia, un dels còmplices de l'assassinat de Galán, ha fet saber a la Comissió de Responsabilitats que necessita la llibertat—està detingut a casa seva, i això ja és excessiva benevolença—, perquè és vell i li cal sortir a passeig.

I, naturalment, li deuran concedir ço que demana. Oblidant que quan es tractà d'assassinar Galán no tingué en compte la malaltia ni la vellesa.

I això no hauria d'oblidar-se, precisament en aquests moments.

UNA PALLASSADA

A Madrid està clausurat el centre nacionalista. Sembla que hi han trobat armes i gent disposada a usar-les. I, és clar, això no està bé: amb aquesta calor cal tenir seny i no fer córrer altra sang que la sang d'horxata.

La cosa, en sí, no té cap importància. Albiñana, però, des del seu retir de les Hurdes, hi donarà proporcions de tragèdia i llançarà quatre esgarips, tot plegat—la troballa d'armes i els esgarips d'Albiñana—una pallassada més. La pallassada ja ha costat sang.

UN PERILL

A Madrid actua una "Acción Española", sembla que a les ordres de quatre desgraciats monàrquics, somniadors. Somniadors per allò de "qui té gana somnia pa".

Un dels cabdills d'"Acción Española" és el graciosíssim ex-ministre Goicoechea, al qual les seves amistats, no sabem perquè, nomenen "Antofito".

"Acción Española" es dedica a conspirar, com és lògic. I això ja els fa gràcia als monàrquics. El que no els fa gràcia és que "Acción Española" els demani diners. I els en demana molt sovint, massa sovint.

Si "Acción Española" segueix per aquest camí ja estem veient que els monàrquics

Projecte de monument a Royo Villanova

esdevindran republicans. Perquè els monàrquics ho són no perquè els prenguin els diners, sinó per tot el contrari.

També el general Sanjurjo s'ha aixecat en nom de la República. De quina i.o ho sabem.

NI AIXO ENS FARAN

S'han trobat unes bombes, ja feia temps que no se'n trobaven. I n'estavem tots estranyats.

Com que d'un quant temps ençà, les bombes eren el nostre pa de cada dia, ja les enyoravem.

Ara, per fi, tornen a sortir les bombes: es veu que per la calor. Sortosament a Barcelona les bombes no fan por: ja hi estem acostumats. Ara resulta que les bombes eren fusells.

LES DELICIES DEL FEIXISME

Del primer de juny al vint de juliol, a Prússia hi ha hagut, per causes polítiques, seixanta dos morts i quatre cents noranta set ferits.

Hitler deu estar content.

I Martínez Anido deu envejar-lo.

Sanjurjo l'ha volgut imitar.

AZORIN

Azorín, el gran escriptor, el bon amic de Catalunya, ha publicat una nota ponderada i equànime.

Només ens dol una cosa: que declari Lerroux com el seu cap polític. Lerroux no és digne de tenir en el seu partit un home tan fi, tan sensible, tan intel·ligent com Azorín.

DEJUNI

A València, les dretes volen dedicar un homenatge a uns quants individus presos governatius.

L'homenatge, naturalment, havia de consistir en un banquet.

El governador, però, ha prohibit l'homenatge.

natge. Ha cregut, segurament, que els detinguts de les dretes no necessitaven banquetes: ja havien menjat prou durant la dictadura.

UN GRAN GEST DE L'AZAÑA

Digne de tots els elogis es la decisió de l'Azafia de no tancar ni un sol dia el Parlament. Acte de gran polític que dona al poble la sensació de la normalitat, de la continuïtat. Com si no hagués passat res. I quan encara petaven els trets en nom de la "Espanya una e indivisible", la Cambra amb els vots del Govern, aprovava el novè article de l'Estatut de Catalunya.

EL VERITABLE CORATGE

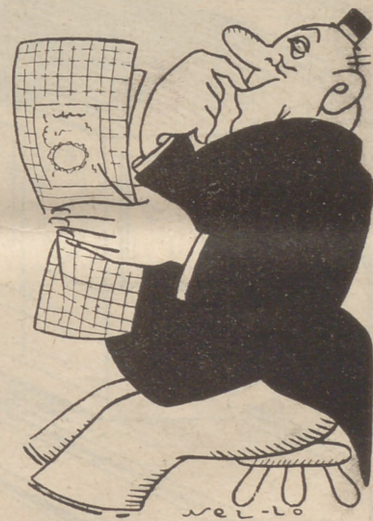
El poble té una aversió més que justificada per tot allò que fa olor de policia. I que rarament troba en ella la valentia, el noble i fort coratge. Però aquests dies tot són elogis pel Director General de Policia senyor Menéndez, qui amb un fusell a la mà fou el primer de tirar contra els rebels.

Això és un home!—diu la gent, oblidant que es tracta d'un policia.

JUSTICIA

Tots els veritables patriotes aquests dies, pensen en la mort de García Hernández i de Galán. I aquest Parlament no té llampecs de venjança, sinó clarors de justícia.

Imp. "La Campana", Om, 8.—Barcelona

Un monàrquic que ja es llepava els dits llegint el triomf de la reacció.

Subscribiu-vos a
Ràdio Barcelona
Casp, 12 - BARCELONA

EL METRO TRANSVERSAL

INAUGURAT EL DIA PRIMER DE JULIOL DE 1932

TARIFES ESPECIALS PER A TREBALLADORS

D'Hospitalet a Sant Martí en quinze minuts - Fixeu-vos bé en les populars tarifes del Metro Transversal

No hi ha com el Metro Transversal, per a rapidesa, economia i comoditat

EROTYL

Especific de l'
ASTENIA GENITAL (IMPOTENCIA)
(MANCA DE VIGOR SEXUAL)

De la eyaculació prematura (pèrdues seminals); de la Feblesa y molt efíacs per a combatre la NEURASTENIA, en totes les seves manifestacions.

Es el més poixant estimulant de l'activitat neuro-espino-médulo-genital. Sinèrgic i homo-estimulasa de les glàndules intersticials. Producte pluriglandular, completament inofensiu. Mai perjudica, ni lesiona cap orgue, ni el funcionament dels mateixos.

No conté, ni estriçnina, ni fosfurs, ni cantàrides, ni cap altre medicament excitant

PRODUCTE MAGNE E INSUSTITUIBLE PER A RECOBRAR LA PERDUDA FELICITAT CONJUGAL. PROSPECTES GRATIS

Laboratoris Farmacològics del Dr. W. Dutrem
Alt de Sant Pere, 50 - BARCELONA - Telefon 18631

Preu: 21'75 ptes.

CASA DE CARITAT DE BARCELONA

SERVEI PUBLIC DE POMPES FUNEBRES

Direcció i Oficines:

EDIFICI DE LA CASA DE LA CARITAT, Carrer de Torres Amat, núm. 8; Telèfons 16524 i 16525 i 16526.

Subcentrals:

Carrer del Clot, núm. 71; Telèfon 50541. Carrer Creu Coberta, núm. 91; Telèfon 73361.

Sucursals:

Carrer de Sant Andreu, número 221; Telèfon 51051. Plaça del Centre (Sans), núm. 4; Telèfon 33471. Passeig del Triomf, núm. 17; Telèfon núm. 52012. Carrer de Sarrià, núm. 72; Telèfon 73632.

Badalona:

Carrer Reial, núm. 110; Telèfon 87 B. Carrer de Fermí Galan (S. Adrià), 26; Telèfon 248.

Hospitalet:

Central: Laureà Miró, núm. 60; Telèfon 23 H. Sucursals: Pi i Margall, número 90; Telèfon 31226. Progrés (Coll Blanc), núm. 58; Telèfon 31227.

Santa Coloma de Gramanet:

Carrer d'Anselm Clavé, número 13.

EL VERÍ MONARQUIC